

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СИСТЕМУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ

Торгівля — одна з галузей господарства, яка виконує функції обороту, купівлі та продажу товарів. Через систему торгівлі товари перерозподіляються між виробниками та споживачами у найбільш оптимальний спосіб. У сучасному ринковому господарстві нашої держави діє велика кількість підприємств різних організаційно-правових форм та видів діяльності. Проте, ефективних каналів розподілу створеного ними продукту не існувало без торговельних підприємств, на діяльності яких зосереджено увагу в даному дослідженні.

Торгівля відіграє визначну роль у реалізації обміну товарів та послуг як на регіональному, так і на державному рівні. Вона визначає контакт між виробником та споживачем, різними територіями країни, задовольняє потреби кругообігу ресурсів, зважаючи на інтереси та учасників товарообміну.

Ринкова економіка потребує постійного удосконалення діяльності торговельних підприємств в площині соціально-економічних відносин, дотримання балансу між інтересами власників бізнесу та споживачами кінцевої продукції. Однією з головних задач торгівлі є максимальне задоволення потреб споживачів разом з одночасною максимізацією прибутку.

Проблема сучасних українських торговельних підприємств зводиться до того, що більшість з них застосовує несучасні методи управління, не вдаючись до новіших підходів управління бізнес-процесами та не використовуючи для опрацювання інформації сучасного інформаційного забезпечення. Як правило, українські торговельні підприємства використовують лише бухгалтерські інформаційні системи, що не дає їм змоги прогнозувати зовнішнє середовище компаній, планувати її торговельну діяльність, досліджувати результативність бізнес-процесів та інші невід'ємні управлінські дії в режимі реального часу. Тому для підвищення якості управління торговельними підприємствами необхідно встановити принципи розробки сучасного інформаційного забезпечення процесно-орієнтованого управління торговельними підприємствами, частиною якого повинна стати система бухгалтерського обліку. Для цього, насамперед, необхідно визначити основні бізнес-процеси таких підприємств та проаналізувати, якими є типові підходи до їх автоматизації. У результаті такого аналізу ми визначимо, що необхідно вдосконалити українським торговельним підприємствам, ураховуючи їх специфіку діяльності.

Досить ґрунтовними є сучасні дослідження інновацій у вітчизняній торгівлі. Професор Л. Лігоненко визначає такі інноваційні пріоритети розвитку роздрібно́ї торгівлі для України:

- «– активний (наздоганяючий) розвиток електронної торгівлі;
- впровадження в практику роботи гнучкого електронного ціноутворення, електронних засобів супроводу і штрихового кодування товарів, засобів радіочастотної технології моніторингу рухів відвідувачів;
- використання інноваційних рішень, які уможливають перехід до персоналізованого обліку покупців за рахунок впровадження клубних, дисконтних і карток самообслуговування;
- комплексна та всеохоплююча автоматизація всіх бізнес-процесів сучасної роздрібно́ї торгівлі, зокрема управлінського, за рахунок впровадження сучасних ERP-систем;
- форматні та товарні новації, спрямовані на скорочення часу покупців» [3].

Фахівець підкреслює, що практична реалізація вітчизняною торгівлею визначених пріоритетів вимагає значної підготовки та впровадження відповідних інноваційних проектів, наслідком реалізації яких стане «кардинальна зміна технологій та інструментарію української торгівлі» [3]. Успішність їх реалізації значної мірою залежить від ефективності управління.

Пріоритетним завданням діяльності торговельних підприємств є підвищення її прибутковості, від якої залежить можливість економічного розвитку суб'єкта господарювання та підвищення його конкурентоспроможності. Діяльність вважається рентабельною, якщо протягом певного періоду грошові надходження компенсують понесені витрати, створюється та накопичується прибуток [2, с.8]. Показники рентабельності вказують на можливості та здатність підприємства генерувати прибуток в процесі діяльності, визначають ефективність використання активів і власного капіталу.

Об'єктно-орієнтоване управління торговельним підприємством потребує визначення бізнес-процесів, які є специфічними для торговельної діяльності.

При цьому для впровадження будь-якого бізнес-процесу необхідні наявні точки відповідальності та інформація. Тому обов'язковим етапом побудови інформаційного забезпечення господарської діяльності у процесно-орієнтованому управлінні підприємствами – визначення бізнес-процесів, які є універсальними та розповсюдженими для всіх типів торговельних підприємств.

У цілому аналіз інформаційного забезпечення господарської діяльності у процесно-орієнтованому управлінні торговельними підприємствами пропонується здійснювати у три етапи:

- 1) визначення торговельних бізнес-процесів;
- 2) визначення точок відповідальності торговельних бізнес-процесів;
- 3) визначення інформаційних потоків, що супроводжують торговельні бізнес-процеси.

Важливість управлінського обліку як найважливішого елемента процесу управління підприємством продовжує зростати. Його роль у цьому процесі полягає в інформації, що підтримує основний вид діяльності управління на оперативному та стратегічному рівнях. Потреба в такій інформації зростає в умовах ведення бізнесу, що змушує системи управлінського обліку динамічно розвиватись.

Це знаходить своє відображення в появі нових концепцій. Але існування різних концепцій і методів управлінського обліку не слід розглядати як конкуруючі між собою етапи, а доповнюючі один одного, для того щоб адаптувати їх до сучасних потреб управління підприємства. Завдяки їх практичному застосуванню такі системи сприятимуть кращому досягненню довгострокових цілей діяльності підприємства та досягненні успіху в бізнесі.

Список використаної літератури:

1. Важкі часи для супермаркетів: українці кинулися за покупками на ринки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://expres.ua/news/2016/03/31/180219-vazhki-chasy-supermarketiv-ukrayinci-kynulysya-pokupkamy-rynku>
2. Гринчук В. Г. Підвищення ефективності функціонування підприємств на принципах сучасного менеджменту / В. Г. Гринчук // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – № 17.
3. Лігоненко Л. Інноваційний вектор розвитку торгівлі в Україні [Електронний ресурс] / Л. Лігоненко, Г. Красневич. – Режим доступу http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/tovary/2011_1/2.pdf